

Faktuelle oplysninger om den økonomiske situation i Region Midtjylland.

Region Midtjylland står i en meget vanskelig økonomisk situation på det somatiske sundhedsområde med et forventet driftsunderskud på 430 mio. kr. i 2007 og en ubalance på 570 mio. kr. i 2008. Hertil kommer, at der er ufinansierede presserende anlægsprojekter i 2008 for ca. 68 mio. kr.

Dato 30.01.2007
Per Grønbech
Tel. +45 8728 5400
Per.Groenbech@stab.rm.dk

Side 1

Der er allerede i det vedtagne budget gennemført besparelser på driften på ca. 400 mio. kr. i 2007, hvoraf 300 mio. kr. er varige besparelser. De varige besparelser er blandt andet hentet ved en stramning af takststyringsmodellen og besparelser på fællesudgifterne.

Takststyringsmodellen bygger på, at hospitalerne ikke får automatiske betaling, fordi der indlægges flere patienter i de medicinske afdelinger, og at hospitalerne kun får 50 % af DRG-værdien for hver ekstra kirurgisk patient, der behandles.

Til trods for besparelserne forventes der et driftsunderskud for 2007 på ca. 430 mio. kr., og der er foreløbig opgjort en driftsøkonomisk ubalance i 2008 på brutto 570 mio. kr. Merudgifterne skyldes følgende:

Tal i mio. kr.	2007	2008
Meraktivitet	210	200
Generelle strukturproblemer	120	105
Specifikke strukturproblemer	100	265
I alt	430	570

Vurderingen af ubalancen i 2008 er under forudsætning af, at der sker en markant opbremsning af aktiviteten samt i udgifterne til ny medicin og nye behandlinger.

Meraktiviteten:

Der bliver behandlet langt flere borgere fra regionen end forudsat i de økonomiaftaler, der er indgået mellem regeringen og Danske

Regioner. Økonomaftalen for 2008 justerer aftalen for 2007, således at der er plads til en aktivitetsstigning på 4,9 % i 2007.

Aktivitetsstigningen på egne hospitaler forventes at blive på 5,7 %.

Der er sket ændringer i samhandlen med andre regioner, hvilket har øget behandlingen af midtjyske borgere på egne hospitaler svarende til yderligere 1 %. Dermed er aktiviteten for midtjyske borgere steget med 6,7 %.

Økonomaftalen for 2008 forudsætter en aktivitetsstigning på 8,8 % fra regnskab 2006 til regnskab 2008. Heraf er der realiseret en aktivitetsstigning på 5,7 % i 2007, der er således plads til en aktivitetsstigning på 3,1 % i 2008.

Side 2

Dette skal holdes op imod, at der er forudsat et produktivitetskrav på 2,5 % i 2008, og der er forudsat til øget kræftbehandling og mammografiscreening svarende til 1,6 %. Dermed stiger aktiviteten med 1 % ud over økonomaftalen. Merudgiften er 90 mio. kr. i 2008, hvortil kommer merudgifter på samhandlen med andre regioner på 110 mio. kr.

Der er tale om borgere, som på grund af behandlingsgarantien og fritvalgsordningen kan vælge at blive behandlet på privathospital, privatklinik eller i andre regioner på Region Midtjyllands regning, hvis ikke regionen kan tilbyde behandling inden for 1 måned.

Merudgifter/mindreindtægter af generelle strukturproblemer.

Der er skønnet merudgifter til sygehusmedicin på brutto 60 mio. kr. og mindreindtægter vedrørende genoptræning på 90 mio. kr. i både 2007 og 2008.

Disse problemstillinger genfindes i de andre regioner. I økonomaftalerne er der aftalt en medicingaranti, hvorefter regionerne kompenseres med 75 % af de samlede merudgifter.

I forbindelse med kommunalreformen gennemførtes en DUT-regulering vedrørende genoptræning, der skulle have svaret til de tidligere amters udgifter. Meget tyder på, at der er overført for stort et beløb til kommunerne.

Det forventes, at medicingarantien vil dække 45 mio. kr. af merudgiften i 2008. Herudover forudsættes 30 mio. kr. af mindreindtægten til genoptræning finansieret af kassen.

Netto er der tale om merudgifter/mindreindtægter på 120 mio. kr. i 2007 og 105 mio. kr. i 2008.

Merudgifter vedrørende specifikke strukturproblemer:

Der er opgjort merudgifter på 100 mio. kr. i 2007 og en ubalance på 265 mio. kr. i 2008.

De 100 mio. kr. for 2007 skyldes dels, at regionshospitalerne mangler at indfri en planlagt besparelse på 80 mio. kr., og at der er merudgifter til betaling af dækningsafgifter på 20 mio. kr.

I budgetforliget for 2008 forudsættes en budgetmanko på 250 mio. kr. finansieret ved:

- Et ekstraordinært produktivitetskrav på ½ %, således at det samlede produktivitetskrav bliver på 2½ %. Besparelsen udgør 50 mio. kr.
- Besparelser på serviceområder, vikardækning, fællesindkøb mv. svarende til 50 mio. kr.
- Besparelser på 50 mio. kr. på fællesudgifter.
- Tilvejebringelse af effektiviseringer i forbindelse med strukturplanen svarende til 100 mio. kr.

Hertil kommer at akutforliget opprioriterer den præhospital indsats med 15 mio. kr., som forudsættes finansieret i forbindelse med strukturplanen.

Problemer omkring bloktilskuddet:

De tidligere amter der nu udgør Region Midtjylland, har gennem flere år været de mest produktive i hele landet. Nøgletalsanalyser har gennem flere år tilsvarende vist, at de samme amter under et har væsentlig lavere udgifter pr. indbygger end landsgennemsnittet.

Det er derfor overraskende, hvorfor den mest effektive region i Danmark, har de største økonomiske problemer. Forklaringen på de alvorlige økonomiske problemer ligger gemt i fordelingen af bloktilskuddet.

Under et har regionerne fået et bloktilskud, som dækker finansieringen af det aktivitets- og serviceniveau, som regionerne har overtaget fra de tidligere amter samt midler til den aftalte realvækst i 2007.

Region Midtjyllands analyser viser, at regionen mangler ca. 560 mio. kr., hvis regionen skal finansiere det aktivitets- og serviceniveau regionen har overtaget fra de tidligere amter.

Regionens analyser viser, at denne finansieringsmanko skyldes problemer omkring fordelingen af bloktilskuddet, hvor Region Midtjyllands andel adskiller sig markant fra andre regioner. Kriterier for fordelingen af bloktilskuddet er baseret på analyser af regnskab 2003. Fordelingen tager dermed ikke højde for de ændringer, som sker i perioden frem til 2007. Hertil kommer problemer med at knytte

den rette sammenhæng mellem regnskab 2003, og udgifterne til de opgaver, som henføres til regionerne.

Når fordelingen af bloktilskuddet tager afsæt i de faktiske regnskaber, korrigeres der ikke for forskelle i produktivitet. Dermed betaler regioner med høj produktivitet til regioner med lav produktivitet.

Regionernes bloktilskud fastsættes på baggrund af et aldersbestemt udgiftsbehov (77,5 %) og et socioøkonomisk udgiftsbehov (22,5 %). Region Midtjyllands analyser viser, at der er meget store problemer med de fastsatte kriterier for opgørelse af det socioøkonomiske udgiftsbehov, hvor Region Midtjyllands andel er væsentlig mindre end andre regioner. Hvis hele bloktilskuddet blev fordelt svarende til det aldersbestemte udgiftsbehov, så ville Region Midtjyllands bloktilskud blive øget med ca. 800 mio. kr.

Der kan være begrundelser for, at det aldersbestemte udgiftsbehov skal suppleres med socioøkonomiske kriterier, men der er næppe begrundelse for, at Region Midtjylland placeres væsentlig ringere end samtlige andre regioner.

Der kan her peges på et enkelt kriterium, som er uheldigt. Der er indsat et kriterium "antal tabte leveår", som fordeler 1,95 mia. kr. i 2008. Kriteriet beregnes som forskellen i middellevetid i forhold til den region, der har den højeste middellevetid, og således at den region der har den højeste middellevetid får tildelt 0 kr.

Det er Region Midtjylland der har den højeste middellevetid.

Der er meget små variationer i middellevetid, og dermed antal tabte leveår. Den maksimale forskel er 1 år. Hertil kommer, at der kan være en positiv sammenhæng mellem høje udgifter og høj middellevetid, f.eks. en høj indsats i forhold til hjertepatienter og kræftpatienter. Dette kan tale for, at kriteriet burde vendes om, således at den med højest middellevetid fik mest, hvilket også vil medføre den rette incitamentstruktur.

Fordeles kriteriet antal tabte leveår som det aldersbestemte udgiftsbehov, så ville Region Midtjyllands bloktilskud blive øget med 440 mio. kr.

Hvilke planer har Region Midtjylland for at skabe sammenhæng i driftsbudgettet:

Der er i 2007 gennemført besparelser på ca. 400 mio. kr., hvoraf 300 mio. kr. har varig virkning. Herudover er der taget en række initiativer, som skal bidrage til en løsning af den forventede merudgift på 430 mio. kr. i 2007 og en ubalance på 570 mio. kr. i 2008.

Regionsrådet har på døgnsseminar den 29. og 30. januar 2008.

Der er enighed om, at fastholde planlagte initiativer, men der iværksættes ikke nye. Initiativer der fastholdes er:

- Regionshospitalet har i 2007 ikke nået at realisere en planlagt besparelse på 80 mio. kr. Herudover er der en merudgift til kommunale dækningsafgifter på 20 mio. kr. Der overføres 100 mio. kr. til realisering i 2008.
- Fra budgetforliget for 2008 fastholdes besparelser vedrørende et ekstraordinært produktivitetskrav på ½ %, besparelser på serviceområder, vikardækning, fællesindkøb mv. samt besparelser på fælleskonti svarende til en samlet besparelse på 150 mio. kr.
- Opprioritering af den præhospitale indsats med 15 mio. kr. forudsættes finansieret i forbindelse med strukturplanen.

Der er herudover forventning om, at en bedre registrering af genoptræningen vil med en merindtægt på 25 mio. kr. vedrørende både 2007 og 2008.

Det resterende problem vedrørende merudgift for 2007 er 305 mio. kr. og ubalancen i 2008 er 395 mio. kr.

Muligheden for nedbringelse af disse beløb vurderes ved følgende:

Der gennemføres en særlig analyse af mulighederne for tilvejebringelse af effektiviseringer i forbindelse med strukturplanen svarende til 100 mio. kr.

I forbindelse med budgetforliget for 2008 er der vedtaget en hensigtserklæring om styrkelse af ledelse og udvikling af bedre arbejdsgange. Der iværksættes en tæt opfølgning på hensigtserklæringen med henblik på vurdering af muligheder for effektivisering af hensigtsmæssige og sammenhængende patientforløb.

Der udarbejdes en vurdering af mulighederne for at opnå besparelser i samhandlen med andre regioner. Vurderingen skal tage udgangspunkt i:

- At Universitetshospitalet skal sikres et robust grundlag for lands- og landsdelsfunktioner, som forudsat både i forhold til borgere i Region Midtjylland såvel som borgere i andre regioner.
- At Regionshospitalet kan udnytte specialkompetencer på tværs af regioner, men også under hensyn til tilfredsstillende lokalt aktivitets- og serviceniveau.

Det anbefales, at Danske Regioner rejser spørgsmålet om manglende indtægter vedrørende genoptræning i forbindelse med drøftelserne af økonomiaftalen for 2009.

Yderligere initiativer afventer en afklaring af følgende:

Side 6

- At administrationen via Danske Regioner retter henvendelse til Velfærdsministeriet med henblik på, at der foretages en fornyet vurdering af regionernes bloktilskud på baggrund af det budget 2007 den enkelte region forudsættes at have for at kunne sikre uændret drift i forhold til de opgaver regionen overtager fra de tidligere amter.
- At der ved en fornyet vurdering tages højde for forskelle i produktivitet, således at der på sigt ikke sker en uhensigtsmæssig overførsel af midler fra regioner med høj produktivitet til regioner med lav produktivitet.
- At der via Danske Regioner rettes henvendelse til Velfærdsministeriet/Finansministeriet med henblik på, at drøfte en løsning af Regions Midtjyllands driftsunderskud for 2007 og ubalance for 2008.

Regionsrådet planlægger ikke pt. ekstraordinære besparelser, men afventer resultatet af henvendelserne til såvel Velfærdsministeriet som Finansministeriet.